

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Kalózkodás szent lobogó alatt.

A sajtónak szabadsága minden becsületes magyar előtt szent és sértetetlen. Ez nekünk a legnagyobb alkotmánybiztosítékunk, intézményesen csak ez a legnagyobb garancia van bevezetve törvénykönyvünkbe. A gyűlekezési és egyéb szabadságjogok kodifikálásra várnak, de ez az egy megvan és hisszük, hogy meg is lesz, mert vagy van sajtószabadság, s akkor van Magyarország, vagy nincs, s akkor igazán vége van ennek az országnak. És mert a sajtószabadság ilyen létezési feltétele ennek az országnak, ne tessék a Nap ujság dolgát semmiképen belezavarni ennek a nagy kérdésnek a szférájába.

Ami a Nap-pal történt, annak régen meg kellett volna történni. Fájdalom nem volt királyi ügyész, aki törvényadta hatalmánál fogva megálljt kiáltott volna annak az országrontásnak, amely kiáradt ennek az ujságnak a hasábjairól. A királyi ügyészség úgy bámulta ezt az organumot, mintha az valami csuda lett volna. Alantasság, lefokozva a legaljasabbig, perverzítás felfokozva a legmagasabbig, izléstelen-ség, trágárság, becstelen szenvedelmek

felkeltése páratlan raffineriával duskálódott ezeken a nyomtatott papirosokon, amelyek a sajtószabadság szent lobogója alatt hurcolták szét a dugárut, amelyet sem bolt, sem színház, sem képtárlat nem mert volna magába foglalni és kínálni a közönségnek.

Hogy mindez szétvihető legyen az országba annak a romlására, arra szükség volt a sajtónak arra a korlátok nélkül való szabad mozgására, ami csak nálunk van meg és sehol ezen a világon.

Most egy kis kisiklás esett ezen az organumon azzal, hogy korlátozták a terjesztését. Akinek a cochoneria kell, annak legalább egy trafikba kell befáradnia, mert immár nem nyomják a kezébe az utcán és a pályaudvarokon a kis malacot, amely nagyon sokszor mérges és számító vipera is tudott lenni, ha úgy kivanták az ő érdekei.

A vidék, amely hála Istennek még az erkölcsi tisztaságnak, a becsületes magyar gondolkozásnak nagyobb mértékét őrizte meg, mint a perverzításokba és az internacionális irányzatokba fuló főváros, csak megnyugvással üdözölheti ezt a hatósági intézkedést, amely arra mutat, hogy nem ijed meg sem a főváros, sem a kormány a Nap-nak mérhetlen hatalmától.

Igen, mérhetlen hatalomról beszél ez az organum, ami tulajdonképpen hatalmaskodás, a sajtószabadság irtóztos félremagyarázása, a legsikerültebb kezdet arra, hogy ezt a becsületesen és igaz eszközökkel kifejlesztett magyar hirlapirodalmat lesültyessze a legalantább kereseti források közé, amely nem az alkotmányos garancia védelme alatt folytatja további munkásságát, hanem kénytelen lesz meghuzódni rendőri ellenőrzés alatt.

Mert a publikum végre is észbe kap. Megérzi, megtudja, hogy van különbség védeni az alkotmányt, kitért melle szembe állani az abszolutizmussal, vagy pedig rontani az izlést, az erkölcsöket, kiszolgálni pervez hajlandóságokat, spekulálni a legirtóztatóbb emberi ösztönökre, ébresztgetni az emberben szunnyadó vadállatot, amint ez a napnak perzselő és a világos látást megvakító világossága mellett immár évtizede történik.

Ha ilyen organum mindazt a kedvezést élvezi, aminőben joga lehet azoknak a sajtótermékeknek, amelyek az országot, annak becsületét, erkölcsi tisztaságát és kulturáját szolgálják, hol van az osztó igazság. Ugy látszik, hogy az igazságnak azt a mérlegét, amely

RÁCZITS és CZYRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR. Kávé és tea behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy kávé és tea szükségleteit
 :: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be? ::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikket nagymennyiségben egyenest
 a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel
 :: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű ::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek. 🐾 🐾 🐾 🐾

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA“	igen finom keverék	1 kilo	3-60 K
„	Sebastiano	1 kilo	4- K
„	Ceylon	1 kilo	4-40 K
„	Kingston	1 kilo	5- K
„	Karlsbadi	1 kilo	6- K
„	gyöngykávé	1 kilo	4-40 K

1 postacsomag 4 1/2 kilo vételnél bérmentve. 🐾 🐾 *—70 🐾 🐾 Kérjen árjegyzéket!

BOURBON a legkiválóbb (cigaretta-
: : hüvely és papir. : :

Hamu és ártalmas zsiradék nélküli.

Gyári főraktár és elárúsítás:

Zomborban, a különlegességi tőzsdében.

mindig a perverz sajtótermékek gazdáinak a javára billent, a kormány és a főváros hatósága megigazította. Amit nagyon helyesen cselekedett. És megilleti a köszönet az igazi sajtó részéről.

Az igazi sajtó, a fővárosban és a vidéken egyaránt kezdte veszíteni azt a preztizsét, amely megillette. Ugy mondták, hogy felszínre került az anti-zsurnaliszta irányzat. Ez igaz is. De mi dobta felszínre ezt az irányzatot, amelynek súlyát nem Braun Sándorok, hanem a sajtó legtehetségesebb, legértelmesebb és legönzettelenebb munkásai éreznék. Ezeknek a magyar közéletben soha nem sejtett kulturelles irányzatoknak a motorai a Braun Sándorok voltak, akik a korlátlan rendelkezésükre álló nyomtatott papiroson tobzódtak minden perverzítésben, amitől a magyar természeténél fogva undorodott.

Ezt a rontást valamiképp le kell vezetkeltetni. Legalább is azzal, hogy esendesen tessenek elviselni a cselekedetek kényszerű következményeit és bevallani őszintén, hogy szent lobogó alatt dugárut csempészték.

A tűzveszedelmek megelőzése.

Az embergyilkoló nyári hőségnek rendes kísérője a szapora tűzveszedelem.

A napilapok már is kelleténél jobban telve vannak pusztító tüzesetekről szóló hírekkel. Ma egy virágzó község esik martalékául a tűznek, holnap egy fürdőtelep ég le, másnap pedig egy nagy-szabású gyárvállalat pusztulásáról szer-zünk kénytelen-kelletlen tudomást.

Ha elolvassuk ezeket a híreket, csaknem mindegyik azzal végződik, hogy oltásról, mentésről szó sem lehetett, a falu népe fejvesztetten tehetetlenül állott a veszedelemmel szemben, mert: 1. nem volt elég víz, 2. nem volt begyakorolt tűzoltóság, 3. rosszak voltak a tűzi fecskendők. Ez a három ok felmerül majdnem minden nagyobb tűzpusztításnál. Ezt a három okot tehát ha azt akarjuk, hogy a tűzpusztításról szóló nyári rémkronikák eltűnjenek, okvetlenül meg kell szüntetni.

Mintegy 25-30 esztendővel ezelőtt kezdődött nálunk Magyarországon a tűzoltódsi. Jó tíz esztendeig nem is volt kedveltebb passziója a falvak és városok népének, mint önkéntes tűzoltó egyesületek szervezése s azok munkájában való részvétel. Különösen a külsőségekben értünk el hatalmas eredményeket. A szabóipar csaknem fellendült a cífrábnál cífrább tűzoltó uniformisok készítése révén. A fényes uniformisok maig is megmaradtak, sőt élnek és virágzanak a tűzoltó majálisok és tűzoltó bálók is, ámde sajnos, mind maig hiányzik különösen a falusi népnek tűzoltásra való rendszeres nevelése.

Ki akarunk kerülni mindennemű

félreértést. Épen ezért magunk részéről is nyíltan valljuk, hogy tűzoltás tekintetében sokkal jobban állunk, mint 2-3 évtizeddel ezelőtt. Vannak városok, vannak falvak is, amelyeknek begyakorlott tűzoltósága és használható tűzfecskendője és más egyéb tűzoltó felszerelése van. Ámde viszont vannak városok és falvak, ahol tűzoltóság nincs, vagy ha van is, csak arra való, hogy tűzveszedelem pillanatában a saját fejvesztettségével még nagyobbra növelje a veszedelmet.

Általában véve az önkéntes társulásoktól nem is igen sokat várunk a tűzoltást illetőleg. Nem azért, mintha a magyar nem tudná elsajátítani a tűzoltás tudományát, hanem pusztán csak azért, mert fegyelmetlenek vagyunk. A bátorság, a halálmegevetés, a fűrgesség, ami a tűzoltónak legfőbb erénye, mind meg van bennünk, de nincs meg a fegyelem s az önkéntes testületek is bajosan fogják bele nevelni a magyar népbe, pedig fegyelem nélküli rendszeres tűzoltás el sem képzelhető.

A segítség itt tehát az volna, hogy alkalmas módon képezzük ki jóformán az egész falunépét a tűzoltásban. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy küldjünk fel mindenkit a tűzoltó tanfolyamra — ennek a költségeit a szegény agyonnyomorgatott községek amúgy sem bírnák meg — hanem, hogy próbáljuk meg például a mostani fapuskás katonásdi helyett a tűzoltás elemi szabályainak oktatását bevezetni az elemi

Philosophia mortis.

Itta: Dr. Pataj Sándor.

— Dehogyan veszem tagadásba azt, hogy a gyászolás külsőségei jól esnek. Épen az, hogy sokan kimennek a sirra naponként, virágot adnak a halottnak és néha önfeledten szólnak is hozzá, naiv és öntudatlan kifejezése a meghalásban való kételkedésnek. Persze, ahol őszinték ezek a tüntetések és nem pusztán szemfényvesztések. Ahogy az a naiv anyóka szeret elbeszélgetni a sirban nyugvó halottal, szintén nem tesz egyebet, mint, hogy szándékosság nélkül, akarat irányítás nélkül, folytat beszélgetést olyannal, akivel, ha gondolkodnék, nem beszélne. Ezek öntudatlan reflex mozgások, amelyek az én teoriámból csak azt bizonyítják, hogy a tovább való beszélgetés lehetséges, mint a hogyan a béka comb mozgások még akkor is folytatódhatnak, mikor az élet már megszűnt. Tehát a legprimitívebb lényeknél is körösztil vihetők. Mennyivel inkább kell, hogy érvényesíthetők legyenek fegyelmettel fövel, akarat-erővel, tudatosan! Azok a külső példák, az Ausztráliába utazott élő, de mégis meghaltnak tekintett, vagy az Amerikában régen

meghalt, de kurrentált rokonsága által még élőknek vélt rokon, mind azt bizonyítják, hogy az időpont maga a gyász szempontjából elmozdítható. Amint pedig ide érkezünk, hogy ezt elismerjük, abban a pillanatban elfogadhatóvá lett az én elméletem. Gyászolni akkor kezdhetünk, amikor akarunk, vagy amikor a hivatalos lap előírja, és hogyha mély gondolkodással, kellő időben előbb megbarátkozunk avval a gondolattal, hogy természetesen előbb utóbb megszűnik valaki a leveleinkre válaszolni, a látogatásainkat viszonzni, mert meghal, — akkor fokozhatjuk és mérsékelhetjük érzelmeink kitörését. Amint pedig elérkeztünk odáig, hogy az ész és az akarat uralkodjék a szív és a fantázia felett, akkor bölesen intézkedhetünk abban az irányban is, hogy fájdalomunkra, kárunkra ne legyen az, aminek a foka tőlünk függ.

— Azt hiszem magad sem bizol abban, hogy sok embert fogsz találni, aki képes legyen szívét annyira fegyelmetelni, amennyire te most tervezed, adott esetben talán még magad sem.

— Aki eléggé fegyelmetezi gondolatait úgy amint én tervezem, annak kell, hogy sikerüljön.

— Hát nem vagyok hajlandó elhinni azt, hogy nem sirtál, amidőn az apád vagy édesanyád meghalt.

— Nem sirtam. Azaz, hogy akkor, amidőn meghalt az édes apám nem sirtam, pedig én fogtam le a szemét. Orvos volt az édes apám, és úgy ő, mint valami tíz kollegája, aki hozzánk járt, előkészített bennünket arra, hogy a betegsége halálos, és így halála nem érkezett váratlanul. Amidőn pedig meghalt, a kezelő orvosoktól megköveteltem, hogy végezzék mind azokat az orvosi próbákat, amelyek kétségtelenné teszik, hogy nem tetszhalott. Nem engedtem megrövidíteni a törvény által előírt temetési időt sem. Ezek voltak az egyedül lehető felebbezések és perujítások, ezeket kimerítettem. Sirva pedig csak másnap fakadtam, amikor a hugaimat fekete ruhában láttam. Ezt a gyarlóságot nem bírtam leküzdeni.

— Tehát akkor mégis csak ember lettél, és megszűntél filozofus maradni. És anyádnál?

— Itt sem sirtam a halálozás hírére, illetőleg amikor holtan megláttam, hanem később, amidőn a házigazdánk bejött, leterdelt és egy miatyánkot mondott a rava-

iskolába. A falusi tanító vigye el a gyermekeket a községi tűzoltó szertárakhoz. Magyarazza meg nekik, milyen a szerkezete, milyen a kezelési módja a tűzoltófejskendőknek.

Az ifjúság nevelése után következhetik az öregek nevelése. Jóformán minden vármegyének van szabályrendelete, amely szerint a háztulajdonosok tartoznak állandóan készenlétben tartani udvaraikon könnyen hozzáférhető helyen egy nagyobbfajta hordó, vagy kád vizet, létrát és horgot. Tegyük azonban vizsgálat tárgyává, hogy a szabályrendeletek e szigorú rendelkezését hány helyen tartják be pontosan? A járási főszolgabíró urak tarthatnának a községekben egy kis razzíát s ott, ahol a szép szó nem használ, néhány korona pénzbüntetésnek hamarosan meg lesz a hatása.

A tűzveszedelmek megelőzésének a legjobb eszköze tehát a népnek a nevelése. Amíg az irányban nem teszik meg kötelességeiket a nép vezetésére hivatott egyének, addig állandóan retteghetünk különösen a nyári hőség idején a vöröskakas rémes pusztításaitól. Ha azonban mindenki tudni fogja és teljesíti is a tűz kiütése előtt kötelességét, a veszedelem nagyságát jelentékenyen csökkenthetjük, s a nemzeti vagyonnak tűz által való pusztulását jelentékeny mértékben megakadályozhatjuk.

H I R E K.

Egyházmegyei hírek. Káplánoknak küldettek: Belt Antal Hajósról Kerénybe, Pintz János Szilberekről Hajósrá, Plank Ferenc Szenttamásról Szilberekre, Szabó István Temerinből Madarasra, Lippay Imre Madarasról Temerinbe, Rogiener Gyula Adáról Kecelre, Böhm Jenő Kecelről Jánoshalmára, Tóth István Jánoshalmáról Adára, Gulyás Károly Adáról Csantavérre, Kazinezy Imre Temerinből Adára, Horváth János Bácsföldvállról Temerinbe, Nikl Jenő Péterrévéről Topolyára, Dallmann Nándor Topolyáról Péterrévére, Szorgh Péter Vaskutról Regőcérre, Wier János újmisési Vaskutra, Eberhard Péter Kulára, Schúr Adám Bajmokról Nagybaracs-

talánál. Hogy ezeket a filozofusra állítólag árnyat vető emberi gyarlóságokat magamon is tapasztalni kénytelen voltam, ez nem azt jelenti, amit te kárörömmel megállapítani akarsz, hogy a filozofus következtelen, hanem ellenkezőleg, épen azt, hogy a filozofusnak van igaza; mert az egyik esetben a miatyánk, a másikban a fekete ruha, éppen olyan külsőség volt, amely nem szükséges, amelynek az eltörlését indítványozom és ez által a következtelenség látszatától is megmenekülhetek. Mert ha ezeket a külsőségeket nem láttam volna, nem kellett volna idegeim meglazulásának engedve, sirva fakadnom.

— Persze, sarkövet nem állítasz?

— Hogy mi a véleményem a temetőkről és sarkövekről, azt elégszer kifejtettem a halotthamvasztás érdekében írt cikkeimben.

— Tudom. Ez a lexikonod egy másik kötetében van. Csak hogy tudtommal, amikor édesanyádat temették, a te dicső Apponyid uralkodott, és akkor még nem volt megengedve a hamvasztás.

— Az én dicső Apponyim idejében a te dicső Andrásyd tömjénezett a klerikális maradiságnak ezzel a tilalommal épen ugy,

kára, Rausch Mihály Nagybaracsokról Bajmokra és Garay Béla diakonus Szenttamásra.

Tűzoltóink közgyűlése. A zombori Önkéntes Tűzoltó-Testület 1911. évi szeptember hó 3-án délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnök a közgyűlést megnyitja. 2. Fizetési szakasparancsnokának megválasztása. 3. Önkéntes parancsnok lemondásának tudomásul vétele s a szükséges intézkedések megtétele. 4. Tiszteletbeli állások létesítése s elnyerhetőségének megállapítása.

Nyomorgó színészek. A Dél-magyarország írja: Lászlófi Bódog színtársulata egy hét óta játszik Titelen. A titeli közönség a színjárat azonban nem pártolja. Az igazgató a községtől és a DMKE fiókjától segélyt kért és a segély megérkezéig kabaréelőadásokat rendez. A színtársulat tagjai keserves napokat érnek meg. Valószínű, hogy a DMKE segítségére siet az éhezőknek.

Tanítók gyűlése. A Bács-Bodrog vármegyei általános tanítóegyesület folyó évi október hó 5., 6. és 7-én Szabadkán tartja meg rendes évi közgyűlését.

Thököly-ut 10. sz.

Thököly-ut 10. sz.

BELHÍVÁS.

BUTORT akar venni, az Aki **BUTORT** bizalommal forduljon hozzám. **∴ Raktáron vannak:**

polituros hálószobák, ugymint: köris-cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri szobák. !! MEGRENDELHETŐK: !!

szalonok, könyvtárak, valamint eredeti BRONZUTÁNZATU butorok.

Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.

50-26

Tisztelettel

Szpevák Béla,

műipari butorkészítő,

ZOMBOR, Thököly-ut 10.

mint ahogy most a közösen dicső Székely Ferencünk idejében a te Héderváryd nem engedi meg azt, amit minden egészségügyi, közgazdasági, társadalmi érdek megkíván, a hamvasztást.

— Ugyan ne politizáljatok, mert ha már erre vetemedtek, akkor már az a gyanu ébred föl bennem, hogy az okos érvekből kifogytatok.

— Isten mentsen a politizálástól, mert ez minden logikus gondolkodásnak a sirásója. Csak a szemrehányás ellen védekeztem, mintha az következtelenség lett volna, hogy a szüleimet eltemettetni és nekik sarkövet állíttatnom kellett. Mivelhogy erre a törvény kötelezett.

— No, a sarkő állításra csak nem.

— Ez már csak járuléka a többi intézkedésnek. És a sarkő magában véve, ott, ahol sok halott ugynevezett „nyugvóhelyének”, valójában „rothadó helyének” a sorában áll, emlékoszlop-szobor, amelyet a gyermekek önző tülzása legalább olyan megérdemeltnek tart, mint a politikusok vagy királynők szobraikat.

(Folyt. köv.)

Gyászbesz. Mint részvétellel értesülünk, Radicevich Sándor, nyug. kir. törvényszéki irodaigazgató és városi törvényhatósági bizottsági tag, az általános ismert **Sáccó** bácsai, folyó hó 22-én elhunyt 74 éves korában. Családjá a következő gyászjelentést adta ki: Radicevich Sándorné szül. Mattarics Laura mint özvegye, ugy a maga, valamint fia Radicevich Béla és neje szül. Budimesevich Gabriella mint menyje, ugyszintén Radicevich Sándor és László mint unokái és az összes rokonság nevében is a legmélyebb fájdalommal jelenti, hogy szeretett férje illetve atyja, apósa és nagatyjuk Radicevich Sándor nyugalmazott m. királyi törvényszéki irodaigazgató, vármegyei fenytő törvényszéki volt iktató, Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottságának tagja folyó évi augusztus hó 22-én reggel 5 órakor, életének 74-ik, boldog házasságának 47-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után visszaadta lelkét Teremtőjének. A megboldogultnak földi porai folyó évi augusztus hó 23-án délután fél 6 órakor fognak a Vitéz-utca 7. számú gyászházból a róm. kath. egyház szertartása szerint a szent Rókus temetőben levő családi sírboltba örök nyugvóhelyére áthelyeztetni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó évi augusztus hó 24-én délelőtt 8 órakor fog a róm. kath. plébániatemplomban a Mindenhatóknak bemutatattni. Zombor, 1911. évi augusztus hó 22-én. Legyen nyugalma csendes! Emléke áldott!

Egy háromszázötven éves nyomda jubileuma. Debrecen legrégebb nyomdája, a városi nyomda, szeptember 13-án jubilálja fenállásának háromszázötvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a városi tanács nagyobb szabású ünnepséget rendez. A nyomda történetét Csűrös Ferenc tanár ismerteti, aki könyvet írt a városi nyomda történetéről. Ez alkalommal a Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége Debrecenben tartja ez évi rendes közgyűlését.

A Matica sikkasztója. Ujvidékről jelentik: A Matica sikkasztása ügyében Manojlovics, a sikkasztó főpénztáros azt állította, hogy Markovics Arkadia, a Matica főkönyvelője, bűntársa volt, mire Markovics letartóztatása iránt a rendőrség megkereste a szerbiai nisi rendőrséget. Markovics letartóztatván, a kiadatása iránti eljárást folyamathatba tették. Tekintettel azonban arra, hogy Markovics maga kérte hazaszállíttatását, a kiadási eljárás tárgyalanná vált. Markovicsot kedden hozták Ujvidékre és Vécsey főkapitány nyomban kihallgatta. A vádiott volt főkönyvelő előadta, hogy neki egyáltalában semmi része sem volt a sikkasztásokban; ő Manojlovicstól mintegy 26000 korona kölcsönt vett föl kötelezvény ellenében. Markovics védekezése valószínűnek látszik, mert fel sem tehető, hogy Markovics, ha Manojlovics üzelméről tudott volna, megelégedett volna 26000 koronával a Manojlovics által sikkasztott mintegy félmillió koronából. Itt érdeklődéssel várják Markovicsnak Manojlovicsesal való szembesítését.

Jogi szaklap Szegeden. 1911. év végén jogi szaklap indul meg Szegeden. A lap célja a szegedi királyi ítélőtábla és a szegedi, szabadkai ügyvédi kamarák területén lévő jogászközönség tudományos érintkezését föntartani, az őket legközvetlenebbül érdeklő kérdéseket megvitatni. Amellett célja a tudományos jogéletben résztvenni és az egész hazai joggyakorlat és jogtudomány ügyeit művelni. A lap főszerkesztője Perjéssy Mihály dr. ítélőtáblai bíró, a kiváló és országos nevű büntető-jogász, felelős szerkesztője Grün Béla ügyvédjelölt lesz. A lap munkatársai és cikkírói között a legelőkelőbb magyar jogászok fognak szerepelni. De ezenkívül — s ezzel az eddigi magyar jogi lapok között kiválik, — sikerült megnyerni Liszt Ferenc berlini egyetemi tanárt, a világ egyik legismertebb kriminológusát, továbbá Kohler, Lábánd, Hellwig és Riesser berlini és strassburgi európai híri jogtudósokat. Ezek a lap felelős szerkesztőjének levélileg, készségesen megígérték támogatásukat, sőt részben már cikkeket is küldtek. A lap az elmélet és gyakorlat igé-

nyeinek megfelelőleg, a tudományos jellegű cikkeken kívül a joggyakorlat fejlődését és a magyar királyi Kuria és különösen a szegedi királyi ítélőtábla és törvényszék határozatait közölni fogja. Az előkészület munkálatai már megindultak és a magyar egyetem és jogakadémiák tanárai, a felsőbb bíróságok bírái és a minisztériumok szakértői is támogatni fogják ezt a minden tekintetben elismerésre és pártfogásra méltó komoly vállalkozást.

A turini győzelem. Az egészséges sportban már nem egy ízben mutattuk be a külföldnek fejlettségünket s öregbítettük világszerte a magyar jó hírnevet. Most kaptuk a hírt, hogy a *turini* nagy nemzetközi tűzoltóversenyen vármegyénk tűzoltó szövetségének kötelekébe tartozó *magyarkanizsai* önkéntes tűzoltó testület Ádám Sámuel alparancsnok vezénylete mellett a támadási gyakorlatok versenyében résztvett s gyors, pontos mozdulataival az *aranyérmel* és *ezüst serleget* a vezető Ádám alparancsnok pedig a szabatos, szép vezetésért *ezüst érmet* nyert. Magyarországból az egyetlen tűzoltótestület, amely a versenyben nevezett s a magyar névnek hírt és dicsőséget szerzett.

Gyújtogató villám. Baján a napokban Rózenberg Mátvás birtokán az egyik tanyai házba esapott bele a villám és fölgyújtotta. A tüzet a tanya lakossága nem tudta eloltani és az gyorsan terjedt tova. Leégtek az összes tanyai házak, a tűz marfaléka lett a learatott buza, rozs és az összes gazdasági eszközök. A kár ötvenezer korona, amelynek egyrésze biztosítás útján megtérül.

Szülők figyelmébe. 2—3 gyermek teljes ellátásra — esetleg zongora használatlaltal — felvétetik Rziha Sándor kir. tsvszeki irodaigazgatónál, lakik Schweidel József-utca 17. sz. a. 3—2

Két tanuló Flórián-utca 11. szám alatt (szemben a magán polgári leányiskolával), uri családnál, utcai szobába teljes ellátásra elfogadtatik. 3—2

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról augusztus hó 28-tól szeptember hó 5-éig Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kivánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha ohajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek bajai címére, vagy Hirth János ur és Matuschek Béláné divatüzlete címén Zombor (Kossuth-utca) vele tudatni. 4—2

Vármegyei közgyűlés.

(Folytatás.)

A 214—218. pont alattiak jóváhagyattak:

214. Hódság határozata a zombori és Széchenyi-utcaknak műúttá való kiépítése tárgyában.

215. Bácsföldvár határozata a bácsföldvári csatornához vezető ut kiépítése tárgyában.

216. Dávod határozata a baja—bezdán—zombor—apatin—szondi h. é. vasut építési céljaira a község tulajdonát képező föld területnek mikénti átengedése tárgyában.

217. Csátalja község ugyanazon tárgy határozata.

218. Körtés község határozata a rakodó állomás építési költségeiből való hozzájárulás tárgyában.

219. Béreg község határozata a 20 000 kor. vasuti hozzájárulási összegnek a védtöltésalapból leendő fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik és felterjesztetik.

A 220—228. pont alattiak jóváhagyattak:

220. Ugyanannak határozata a védtöltésalap évi kamatainak községi közcélokra leendő felhasználása tárgyában.

221. Ugyanannak határozata a béregi önkéntes tűzoltó testület segélyezése tárgyában.

222. Ugyanannak határozata az iskolaseprő és fűtő szolgál állás rendszeresítése tárgyában.

223. Ugyanannak határozata községi temető vásárlása tárgyában.

224. Csávoly község határozata özv. Matyasovszky Emilné tanítónő fizetési előlege s ennek mikénti visszatérítése tárgyában.

225. Felsőszentiván község határozata a római katolikus adminisztrátor párbérének megváltása tárgyában.

226. Hercegszántó község határozata községi területnek utcaszabályozás folytán leendő átengedése tárgyában.

227. Ugyanannak határozata a védtöltés melletti föld 4092/19 kor. vételárának a védtöltésalapból a községi háztartás II. fejezet részére leendő visszatérítése tárgyában.

228. Kucora határozata ártézikut létesítése tárgyában.

229. Kula község határozata az urbéri pénztár alapítványa tárgyában. — Jóváhagyatik és felterjesztetik.

A 230—236. pont alattiak jóváhagyattak:

230. Ugyanannak határozata Schmidt János községi kisbíró felmentése és életfogytiglani kegydíjazása tárgyában.

231. Torzsa község határozata az ártézikut furava folytán a vállalkozóval kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

232. Ugyanannak határozata a „Zomborác“ legelőn építendő karam létesítése tárgyában.

233. Újverbász község határozata a községi rendőrség nyugdíjárulékának kifizetése tárgyában.

234. Ugyanannak határozata a községi series istálló telepitése tárgyában.

235. Ugyanannak határozata a gyepmester fizetése és a vele kötött munkabérszerződés jóváhagyása tárgyában.

236. Ugyanannak határozata községi járványkórház létesítés tárgyában.

237. Vaskut határozata házhelyeladásból befolyt törzsvagyonnak iskola és ovoda céljaira leendő felhasználása tárgyában. — Megsemmisítettik.

A 238—247. pont alattiak jóváhagyattak:

238. Veprőd határozata az önkéntes tűzoltó testületbe alapító tagul leendő belépése, annak évi segélyezése és a szükséges felszereléseknek a községi tűzoltó alap terhére leendő beszerzése tárgyában.

239. Cservenka község határozata Markó Ida magánóvodájának segélyezése tárgyában.

240. Ugyanannak határozata a vasutalomas kibővítéséhez szükséges községi ingatlanok elidegenítése tárgyában.

241. A bajai járás községeinek határozata a járási rendőrfelügyelő fizetése tárgyában.

242. Jánoshalma község határozata Bagyik Ferencné elleni perben kötött egyezség elfogadása tárgyában.

243. Zenta város határozata Fischer Fülöpnek a város elleni pere tárgyában.

244. Zenta város határozata Furray Ferenc tiszteletdíja tárgyában.

245. Ugyanannak határozata a béressori iskola építésére és a tanyai iskolák atalaktasára vonatkozó terv és költségvetés tárgyában.

246. Ugyanannak határozata a középkereti és munkastelepi szülész nő fizetésének javítása tárgyában.

247. Ugyanannak határozata Braun Soma fizetési előlege tárgyában.

248. Ugyanannak határozata a végrehajtók és becsütsők nyugdíj jogosultsága tárgyában. — Jóváhagyás megtagadtatik.

A 249—252. pont alattiak jóváhagyattak:

249. Ugyanannak határozata a vágóhídi ártezi kut furatása tárgyában.

250. Ugyanannak határozata a gimnáziumi szolgák fizetésének javítása tárgyában.

251. Ugyanannak határozata a Kocsisné Hut Katalinnal kötött szerződés módosítása tárgyában.

252. Ugyanannak határozata Keresztury Károly tiszti biztosítékának kiutalása tárgyában.

253. Ugyanannak határozata a közgyűlési határozatok miként való szerkesztését tárgyában. — Jóváhagyás megtagadtatik.

A 254—277. pont alattiak jóváhagyattak:

254. Ugyanannak határozata Bóka István kegydíja tárgyában.

255. Ugyanannak határozata a Vargity Jánossal kötött haszonbéri szerződés tárgyában.

256. Magyarkanizsa város határozata az 1910. évi államsegély felosztása tárgyában.

257. Ugyanannak határozata a Dégay Kalmánnal az acetylen-készülék megvásárlása ügyében kötött egyezség tárgyában.

258. Ugyanannak határozata a tűzoltói szertár pótmunkái költségeinek fedezése tárgyában.

259. Ugyanannak határozata a gazdasági ismétlő iskoláknál alkalmazott tanítók javadalmazása tárgyában.

260. Ugyanannak határozata az új város háza cserépfedő munkáinak vállalatba adása tárgyában.

261. Ugyanannak határozata az Országos Tűzoltó Szövetség Magyarkanizsán tartandó közgyűlése költségeinek fedezése tárgyában.

262. Ugyanannak határozata a bási szolgák fizetésének javítása tárgyában.

263. Ugyanannak határozata az izraelita hitközség segélyezése tárgyában.

264. Szilágyi község határozata a községi orvos működési pótléka és lakaspénze tárgyában.

265. Káty község határozata az orvosi lak építése tárgyában.

266. Zenta város határozata a Malom- és Újmor-utcák, valamint a közbégőhidhoz vezető ut kövezési munkálatainak vállalatba-adása tárgyában.

267. Ugyanannak határozata az új város háza építési költségei és a régi városháza lebontása tárgyában.

268. Ugyanannak határozata a róm. kath. templom építésére megszavazott összeg tárgyában.

269. Ugyanannak határozata a Nagy Hegyesi Terez részére átengedett közterület tárgyában.

270. Ugyanannak határozata a Vukovits Miklós részére átengedett közterület tárgyában.

271. Ugyanannak határozata a Balogh Gyulával kötött adásvevési szerződés tárgyában.

272. Ugyanannak határozata a városi kezbesítők javadalmazása tárgyában.

273. Ugyanannak határozata özv. Lengyel Illesue kegydíja tárgyában.

274. Ugyanannak határozata a Szabó Imre és neje részére adott tulajdonjog-bekebelezési engedély tárgyában.

275. Ugyanannak határozata a Pollák Ignac által felvetet perköltségek törlése tárgyában.

276. Ugyanannak határozata a gazdasági munkásbázak kerítési munkálatainak felülvizsgálata tárgyában.

277. Ugyanannak határozata a gazdasági munkásbázak utófelülvizsgálata tárgyában.

278. Ugyanannak határozata Gallé Viktor városi kertész véglegesítése tárgyában. — Jóváhagyás megtagadtatik.

279. Ugyanannak határozata Gallé Viktor városi kertésznek a nyugdíj kötelekbe való felvétele tárgyában.

280. Ugyanannak határozata a kézbesítői szolgálat rendezése tárgyában.

A 281—304. pont alattiak jóváhagyattak:

281. Ugyanannak határozata a Kragujevits István elleni per beszüntetése tárgyában.

282. Ugyanannak határozata a Huszágh Antallal a Damjanich-utcai ártezi kut furása ügyében kötött szerződés tárgyában.

283. Ugyanannak határozata a Huszágh Antallal a felsőhegyi ártezi kut furása ügyében kötött szerződés tárgyában.

284. Ugyanannak határozata a járványkórház bővítése tárgyában.

285. Magyarkanizsa város határozata Ladóczki Sándor fizetési előlege tárgyában.

286. Magyarkanizsa város határozata 2 pár lószerszámnak az Önk. Tűzoltó Egyesület részére való beszerzése tárgyában.

287. Ugyanannak határozata özv. Mihály Sándorné kegydíja tárgyában.

288. Ugyanannak határozata az Oromhegyes részére beszerzett tűzoltószerek tárgyában.

289. Ugyanannak határozata az 1910. évi államsegély felosztása tárgyában.

290. Ugyanannak határozata 2 öntöző és 1 ürítők szallító kocsi beszerzése tárgyában.

291. Ugyanannak határozata Létity György szerb kántor lakbéré tárgyában.

292. Ugyanannak határozata az izraelita hitközségnek templom javítás céljaira adott segély tárgyában.

293. Ugyanannak határozata egy ártézi kutnak Orombegyeesen való furatása tárgyában.

294. Ugyanannak határozata a városbáza építő vállalkozóival kötött szerződés tárgyában.

295. Begecs község határozata a járványkórház építése tárgyában.

296. Dunacséb község határozata a járványkórház felszerelése és bekerítése tárgyában.

297. Ujpalánka község határozata a járványkórház átalakítása és felszerelése tárgyában.

298. Béreg község határozata a járványkórház kibővítése és felszerelése tárgyában.

299. Szond község határozata a járványkórház építésére megszavazott összeg tárgyában.

300. Dunagálos határozata a járványkórház átalakítása és felszerelése tárgyában.

301. Titel község határozata a járványkórház felszerelésére és a kolera elleni védekezésre megszavazott összeg tárgyában.

302. Palona község határozata a járványkórház felszerelése tárgyában.

303. Boróc község határozata a járványkórház felszerelése és egy ápolónő felfogadása tárgyában.

304. Ada község határozata a „Strosz“ féle óvoda átalakítása tárgyában.

305. Ugyanannak határozata ingatlan vásárlása tárgyában. — Pótlásra visszaadatik.

A 306—322. pont alattiak jóváhagyattak:

306. Bácsföldvár határozata a dijnokok napidíjainak felemelése tárgyában.

307. Martonos község határozata artézi kutak furása tárgyában.

308. Ugyanannak határozata Mihályi Jenő adójegyző fizetése tárgyában.

309. Ugyanannak határozata egy mozdonyfecskendő beszerzése tárgyában.

310. Ugyanannak határozata a faiskola kezeléseért járó díjazás tárgyában.

311. Ugyanannak határozata építkezés céljaira egyeseknek átengedett terület vételára tárgyában.

312. Ugyanannak határozata az állatszám-lálási statisztikaért járó díjak előlegezése tárgyában.

313. Mohol község határozata a vakokat gyámolító országos egyesületbe való beépítés tárgyában.

314. Ugyanannak határozata Nagy István volt harangozó kegydíja tárgyában.

315. Ugyanannak határozata tűzoltószerkesz beszerzése tárgyában.

316. Ugyanannak határozata a tiszai töltés erősítési költségeinek fedezése tárgyában.

317. Ugyanannak határozata dr. Fesser Lipót által kért busszemle díjak tárgyában.

318. Ugyanannak határozata Csoczik Gergely községi állatorvos fizetésének felemelése tárgyában.

319. Obecse határozata az obecsei gör. kel. hitközség elleni perben felmerült költségek tárgyában.

320. Ugyanannak határozata a városházkapu bejaratának beépítési költsége tárgyában.

321. Ugyanannak határozata szegény iskolás gyermekeknek könyvekkel való ellátása tárgyában.

322. Ugyanannak határozata a kolera elleni védekezésből kifolyólag felmerült költségek tárgyában.

323. Ugyanannak határozata hirdetési szabályrendelet alkotása tárgyában. — Jövahagyás megvonatik.

A 524—543. pont alattiak jóváhagyattak:

324. Ugyanannak határozata az előfogatosok fizetésének felemelése tárgyában.

325. Ugyanannak határozata Vojta János mérnök díjazása tárgyában.

326. Ugyanannak határozata a népszámlálási költségek tárgyában.

327. Ugyanannak határozata a „Sinylódók“ házának járványkórházává történt átalakítása tárgyában.

328. Ugyanannak határozata a néh. Weber

Miklós adópénztárnok óvadékanak törlése tárgyában.

329. Péterréve község határozata Miski Istvan segédjegyző fizetési előlege tárgyában.

330. Ugyanannak határozata artézi kutak furása tárgyában.

331. Ugyanannak határozata Bovanovits Imre fogyasztási ellenőr fizetésének felemelése tárgyában.

332. Ugyanannak határozata Székács János helyettes irnok drágasági pótléka tárgyában.

333. Ugyanannak határozata a községi rendőrség fizetésének felemelése tárgyában.

334. Ugyanannak határozata a községi szolgák fizetésének felemelése tárgyában.

335. Szenttamás község határozata házbelyek eladása tárgyában.

336. Turja község határozata Rákits Bogdan rendőrvezető fizetésének felemelése tárgyában.

337. Ugyanannak határozata Protics Milenko tanító fizetésének felemelése tárgyában.

338. Martonos község határozata a szala tornyai külsőségben építendő iskola tárgyában.

339. Béreg község határozata a községi közter egy részének eladása tárgyában.

340. Bacskeresztur község határozata a községi főtér kikövezése tárgyában.

341. Kula község határozata az országos gyermekvédő liga tagjai közé való belépése tárgyában.

342. Ujverbász község határozata Wagner György jutalmazása tárgyában.

343. Ugyanannak határozata Schäfer Pál községi utkaparó fizetésének felemelése tárgyában.

344. Pinczéd község határozata a helyettes anyakönyvvezetői teendők mikénti teljesítése tárgyában. — Tudomásul vetetik és jóváhagyatik.

345. Káty község határozata a községi tenye-zállatok beszerzése és eltartásuk fedezése tárgyában. — Jövahagyatik.

346. Sajkáslak község határozata községi szülészüői állás rendszeresítése tárgyában. — Részben jóváhagyatik, részben feloldatik.

A 347—354. pont alattiak jóváhagyattak:

347. Dunagárdony község határozata a „Bara“ nevű halászati jog bérbeadása tárgyában.

348. Mozsor község határozata a jegyzői lak tatarozása tárgyában.

349. Nádálja község határozata Gruits Pál és társa részére eladott házbelyek tárgyában.

350. Zsabya község határozata a községi szülészüői fizetésfelemelése tárgyában.

351. Zsabya határozata a képzési és nevelési alapnak iskolaépítés céljára leendő felhasználása tárgyában.

352. Csurog határozata a község utcáin levő vízvezetése és kapubejáratok és utcai átjárók megépítése tárgyában.

353. Titel község határozata a szabályrendeletben felvett összes járdáknak aszfalt-burkolattal leendő el látása tárgyában.

354. Titel község határozata még négy mély kut furatása tárgyában.

355. Rém község határozata husvizsgálati szabályrendelet tárgyában. — Módosítással jóváhagyatik.

A 356—360. pont alattiak jóváhagyattak:

356. Szilágyi, Szond, Bácszentiván és Gombos községek határozata Szilágyi községnek a VI. állatorvosi körzethez csatolása tárgyában.

357. Petróc község határozata a közvágóhid építése tárgyában.

358. Matételke, Mélykut, Jánosbalma, Rém, Borota, Bácsalmás, Tatabáza községek határozata az I. és II. állatorvosi körzet új beosztása tárgyában.

359. Boldogasszonyfalva község határozata melykufurási munkálatokról Kocsy Sándor vállalkozóval megkötött szerződés tárgyában.

360. Mozsor község határozata Eremics Milan községi jegyzőnek fia temetési költség megadása tárgyában.

361. Kuczora határozata husvizsgálati szabályrendelet alkotása tárgyában. — Feloldatik és újabb határozathozatalra utasítottatik.

362. Bácsbokod határozata hetivásárjaira állatfelhajtás engedélyezése tárgyában. — Pártolólag felterjesztetik.

363. Tatabáza község határozata hetivásárjaira állatfelhajtás engedélyezése tárgyában. — Pártolólag felterjesztetik.

364. Szilágyi község határozata állatfelhajtásos hetivásár engedélyezése tárgyában. — Pártolólag felterjesztetik.

365. Péterréve határozata husvizsgálati szabályrendelet alkotása tárgyában. — Feloldatik.

(Vége köv.)

Művészet — Irodalom.

Magyar gyermek-költők. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapját, a Jó Pajtást, sorra megszólaltatja legjelesebb költőinket a gyermek-költészet szolgálatában. Legújabb, augusztus 20-iki számában Várad Antalnak egy kedves hangú, szép versét közli, a kitűnő költő egyik leg-sikerültebb alkotását. Irtak még ebbe a számba: Murai Károly rendkívül mulattató kis szindarabot, Sebők Zsigmond új kalandokat Dörmögő Dömötör tátrai utazásából, Násza Elza hangulatos mesét, Benedek Elek szép verset egy képhez, Zsiga bácsi tréfás történetet, Zsoldos László folytatja érdekes regényét. A rejtvények és szerkesztői üzenetek teszik teljessé e szám gazdag tartalmát. A „Jó Pajtás“ előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem-u. 4.).

A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 20-iki száma feltűnést keltő képeket közöl gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök hédervári kastélyáról, kiküldött fényképészének fölvételei alapján. A többi képek közt vannak: képek a londoni koronázási kiállításról, a londoni dokk-munkások sztrájkjáról és a Cariton-szálló egéséről, a legújabb palesztinai ásatások eredményeiről, a kolozsvári gyöngy-növénytelepről, Liszt szülőházáról, a Kálvintér szabályozási tervéről, a franzenfestei erdőegésről, a marosszentannai 600 éves freskókról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kafka Margit regénye, Lampérth Géza és Kosztolányi Dezső versei, Koronghy Dénes novellája, Atherton angol regénye, Takáts Sándor cikke Balassa Bálint fiáról. Egyéb közlemények: Hajós Henrik uszójának képe, érdekes magyarázó cikke a képekhez, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világ-krónika“-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fillér.

T a n ü g y.

Beiratások a zombori róm. kath. iskolákba.

Az iskolai év folyó évi szeptember hó 4-én fél nyolc órákor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte“ után fogja kezdetét venni, ennek alapján van szerencsém köztudomásra hozni a következő megállapodásokat:

a) *Beiratkozás.* A zomborvárosi róm. kath. mindkét nemű népiskolában — úgy a polgári leányiskola 4 osztályában — a tanulók felvétele a jövő iskolai évre szeptember 1. és 2. napjain reggeli 9 órától 12-ig történik, mely alkalommal minden tanuló szülőjével, vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rendszerint

beírandó lesz. Ezen beíratkozás alkalmával az 1908. évi 46. t. c. 1. §-a értelmében minden népoktatási intézetbe felvett tanuló után 50 fillér beíratási díj fizetendő, mi az ifjúsági és tanítói szakkönyvtár gyarapítására fordítatik. Ugyancsak ezen alkalommal minden tanuló a „Népiskolai rendszabályzat és értesítő”-re 10 fillért, az iskolai év folyamán elfogyasztandó tonta fejében pedig 20 fillért tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanulók vétetnek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték: miért is szükséges, hogy e körülményt előttem, mint igazgató előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. Emaz igazolványok a városi anyakönyvi hivatalban már most naponként a délutáni órákban díjtalanul szolgáltatnak ki és nagyon helyesen fognak eljárni azon szülők, akik e tanúsítványok beszerzéséről minél előbb gondoskodnak; mert akik ezt az utolsó napra halogadják, önmaguknak okoznak kínos kellemetlenséget, ha egyszerre tulságos számban jelenvén meg, csak nagy telongás közt és hosszas várakozás után juthatnak céduláikhoz. A beíratások az iskolaigazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközöndők.

A központi fiú- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és esztervási, úgy a szelencei városrészből a Sztapári-ut végétől a „Tigris”-vendéglőn túl egész az özv. Csihásné urnő házáig, aztán a Fehérgalamb-utca és a „Fehér galamb” koreszmától a polgári kaszáló és ezen soroktól a Thököly-ut baloldalán levő sorházakban, végül az Apolló-, Árpád-, Barát-, Madár-, Liszt-, Orgona- és Kalap-utcákban lakó első és második osztályú, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. vallású tanulók feltétlenül; — más vallásfelekezeti helybeli vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vehetők fel, ha azt az egyes osztályok térszáma megengedi. A szelencei városrészt fentjelzett utcáinak kivételével minden egyéb ottani I-ső és II-ik osztályú tanköteles a szelencei iskolába, a bánáti városrészt lakók pedig — a Csonoplyai-ut, a Völgy- és Árok-utca kivételével, kik a belvárosi iskolába íratnak be, — a bánáti osztályokba lesznek felvéve.

b) **Tandij.** Az összes népiskolákban azon róm. kath. vallású gyermekekre nézve, kiknek szülői, vagy ezek nem létében gyámjai állandóan, vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenesen is e város területén laknak, az oktatás ingyenes; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli gör. keleti, ref., ág. ev. és izraelita vallású tanulók után a népiskola 6 osztályában egyenként 20 korona évi tandij — és pedig szept. 1-én és február 1-én 10—10 koronányi előleges részletekben — fizetendő a kath. iskolaszéki pénztárnok kezébe, kinek nyugtája azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. A polgári leányiskola I., II., III. és IV. osztályába iratkozó helybeli róm. kath. vallású tanulók fejébe 10, míg a vidékiek vagy más vallásúak 50 korona évi tandiját fizetnek és pedig szeptember 1-én és február 1-én amazok 5—5, az utóbbiak pedig 25—25 koronás előleges részletekben. Azon tanulók, kik után a köteles tandiját a jelzett napokon pontosan be nem fizetik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók. A polgári magánvizsgára jelentkezők szintén tartoznak a vizsga előtt lefizetni a tandiját; és pedig a helybeli kath. vallásúak 10 koronát, a vidékiek vagy más vallásúak 50 koronát. A polgári leányiskola növendékei kivétel nélkül 2 korona beíratási díjat fizetnek az intézeti főnöknő kezébe, ki az összeget az iskolai év kezdetétől számítva 15 nap alatt az iskola pénztárába szállítani köteles. Tartozik ezenfelül minden polgári iskolai tanuló a beíratás alkalmával ifjúsági könyvtár javára 2—2, valamint a tornatanításért külön 2—2 koronát lefizetni. Megjegyztetik még, hogy miután a vidéki vagy más vallású tanulók csak feltételeken, vagyis csak azon esetben vétetnek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi: ennek következtében ezek beíratkozása csak szeptember 6-ik és 7-ik napjain fogadtatik el.

c) **Óvoda.** Az apácák vezetése alatt levő kisdóvoda a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest elsősorban az 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétetnek fel, szintén az iskolaigazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más valású vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

A kisdóvodaiba jár minden gyermek után havonként előre 2 korona tandij fizetendő az óvoda vezetőjénél, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőjének nyugta mellett beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodadíj előre le nem fizetetik, az óvodából azonnal hazaküldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek a kegyuri bizottság a zombori magyar jótékony nőegylet kérelmére ingyenhelyet engedélyezett. Ezek szülői szegénységüket a városi tanács által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s e gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelentkezési sorrend szerint felvétetni. — Zombor, 1911. évi augusztus hó 19. Fejér Gyula s. k. apátplébanos, igazgató.

Értesítés. A zombori református egyház elemi népiskolájában (Zarándok-utca 26. sz.) az 1911—1912-ik iskolai évre a beíratások 1911. szeptember hó 1—4. napjain fognak megtartatni. A tanítás díjmentes, a felvett növendékek csupán 50 fillér beíratási díjat tartoznak fizetni. Zombor, 1911. augusztus 19. Arany Gusztáv, iskolaszéki elnök.

Művészeti és iparművészeti tanfolyam. A nőipariskolával kapcsolatosan a már ismeretes festő- és iparművészeti (továbbképző) női tanfolyam is megnyílik szeptember első napjaiban Király Lajos főgimnáziumi rajztanár vezetése alatt. Ezen a tanfolyamon — amely arra van hivatva, hogy városunk hölgyközönségének izlését fejlessze és művészi irányba terelje — tantervbe van véve: alakrajz, csendélet- és tájképfestés, ipari tervezés, himzés- és kivarrástervezés. Résztvevője lehet bárki, aki ilyenmő kiképzésben óhajt részesülni. Beíratkozni lehet a nőipariskolában (Deák Ferenc-körút 22.) szeptember 1-étől kezdve mindennap a délelőtti órákban, ahol az érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek. Beíratási díj 2 korona, az egész évi tandij 60 korona, mely két egyenlő részletben is fizethető: szeptember 15-én és február 15-én.

A zombori magán polgári leányiskolában a beíratások az 1911—12. tanévre f. évi szeptember hó 1., 2. és 4-én d. e. 8—12 óráig tartatnak meg. A francia nyelvet, mint rendkívüli tantárgyat Blazsek Dragutinné urnő, okl. francia nyelvmesternő fogja tanítani. Előjegyzéseket elfogad és felvilágosítással szolgál az intézet igazgatója és tulajdonosa: Krump Anna (Zombor, Eötvös József-körút 27. sz.).

Beíratás. A Bács megyei női ipariskolában a beíratások az 1911—12. tanévre szeptember hó 1., 2., 3. és 4-én 8—12-ig lesznek az intézet helyiségében (Deák Ferenc körút 22. sz. Husvéth-féle ház). Bővebb felvilágosítással az intézet tanítónője (Lackner Emilia) szívesen szolgál.

Beíratás a női kereskedelmi tanfolyamra. A zombori kereskedők testülete által fentartott női kereskedelmi tanfolyamra a beíratások f. évi szeptember hó 1—5. napjain lesznek a felső keresk. iskola tanácskozó termében naponként d. e. 9—11 óráig. A tanfolyamra felvehetők mindazon leányok, kik a polgári leányiskola, felsőbb leányiskola vagy gimnázium négy osztályát sikerrel végezték, vagy megfelelő előképzettségüket felvételi vizsgálatnál bizonyították. Az évi tandij 120 kor., a beíratási díj 10 korona. A tandij felévenként előre, s a beíratási díj azonnal fizetendő. Az előadások naponként d. u. 2—5 óráig lesznek a magán polgári leányiskolában.

SPORT.

Rovatvezető: **Schmidt L. József.**

Augusztus hó 27-én a „Bajai Sport Egylet” uszó és atletikai versenyt rendez. Egyletünk uszógárdája nagy ambícióval, komoly munkával készül e versenyre, hogy a tavalyihoz hasonló sikerrel, dicsőséggel térjen meg és mi, kik az uszók munkakedvét naponként láthatjuk, e dicsőségben nem kétkelünk.

Mindenesetre igen megnehezíti helyzetünket az, hogy a Bajáról kapott programok szinte naponként változnak, úgy hogy sohasem tudhatjuk mi lesz a végleges. Nem akarjuk azt állítani, hogy egy tervszerűen üzőt machináció. Nem! De némi állhatatosságot mégis elvárhatunk egy oly egylettől, mely évek óta rendez uszóversenyeket.

Nagy hibája a programnak, hogy túl van tömve nehéz számokkal, pihenő pontokról nem gondoskodtak. Furesának találjuk, hogy junior számokat egyáltalán nem vettek fel, holott nézetem szerint a kezdőknek kellene legtöbb alkalmat adni a versengésre.

E verseny keretében fog eldőlni a zombori augusztus 13. nemzetközi versenyre kitűzött „Zombori Hölgyek tiszteletdíja”-nak sorsa. E remekművű kelyhet a pont versenyben győztes Műgyetemi Athletikai és Football Club felajánlotta egy Zombor és Baja között rendezendő staféta verseny győztesének. E remek küzdelmet ígéro szám lesz főerdeksége a versenynek.

Boros revanchot vehet Jámboron, Jónás pedig Boroson.

Az előjelekből ítélve nagysikerű lesz a verseny, melyre eddig is számosan jelentették részvételüket, mint versenyzők és vendégek.

A verseny délelőtt 10 órakor lesz a Sugovica fürdőházánál a következő programmal:

1. 4×50 m. staféta (a „Zombori Hölgyek díjért”).
2. 15 éven aluliak versenye.
3. 100 m. mellúszás.
4. 100 m. Sugovica bajnokság.
5. 4×50 m. vegyes staféta.
6. 12 évesek versenye.
7. 100 m. főverseny.
8. 50 m. hátúszás.
9. 440 yard Sugovica bajnokság.
10. Vigaszverseny.
11. Vízipóló.

Délután 4 órakor atletikai verseny a lökertenben:

1. Sikfutás 60 m.
2. Súlydobás.
3. Távugrás.
4. Magasugrás.
5. Távugrás helyből (handicap).
6. Gerelyvetés.
7. Discodobás.
8. Sikfutás 1/2 angol mfd.

Este díjkiosztás a lökertenben, társasvacsera, utána táncmulatság.

A délutáni atletikai versenyen valószínűleg nem lesz zombori induló, mert tagjaink a nyáron részint usztak, eveztek, részint footballoztak. Már pedig készületlenül nem állunk ki versenyre.

Ezúton is értesítem a tag urakat, hogy augusztus hó 29-én kedden délután 5 órakor megindul a footballozás. Igen kérem a t. tag urakat, hogy a kezdődő football trainingeken minél nagyobb számban vegyenek részt, mert csak így érhetjük el, hogy még ez évben gyönyörködjék közönségünk a footballsportban.

HIRDETÉSEK.**Segédjegyző kerestetik.**

Csonoplyai jegyzői irodában folyó évi szeptember hó 1-én való belépéssel helyettes II-od segédjegyző kerestetik havi utólagos részletekben folyósítandó 1000 korona fizetés mellett.

Jelentkezők közvetlenül alulírotthoz forduljanak.

Csonoplya, 1911. augusztus 22-én.

Patacsics Dániel,

2-1 jegyző.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy egy új kényelmes és elegáns 6 üléses

6-5

AUTÓT**SZEREZTEM BE,**

amely jutányos áron nagyobb kirándulásokra, séta autózásokra és a vonathoz vagy vissza utazásra megrendelhető

a Zombori Autobusz vállalat irodájában (Jókai-tér. — Telefon 91.)

:: : Tisztelettel :: :

a Zombori Autobusz vállalat.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Szülők figyelmébe!

Teljes ellátást zongorahasználattal

kaphat

vidéki iskolás leányka vagy fiu

intelligens izr. uriháznál. 3-1

Bővebbet ezen lap kiadóhivatalában.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságától.

4184. szám.

kbiz. 1911.

Hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi

május hó 17-én 32035—I. A. 1911. sz. alatt kelt rendeletével a gombos—vajszkai ármentesítő és belvízvezető társulat által előterjesztett kérelem folytán az említett társulat által Bácsordas község határában árvédelmi célokra igénybe vett s a két példányban bemutatott kisajátítási tervben és összeírásban tüzetesen körülírt területekre nézve a törvényes kisajátítási eljárást az 1881. XLI. t. c. 32. §. értelmében elrendelte és felhívta a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy a kisajátítási eljárásnak az idézett t. c. 33—40. §§. értelmében tartsa meg.

A kisajátítandó területek Menráth Jánosné szül. Kobetits Anna, Kobetits József, Folk Mátyásné szül. Kobetits Mária, Pécs Lászlóné szül. Kobetits Katalin, Resch Józsefné szül. Kobetits Rozina, Kobetits János, Schmiederer Mátyásné szül. Kobetits Teréz, kisk. Kobetits Károly, Kattl Péter, Kattl Teréz férj. Gillmann Mártonné, Braunstein János (nős Hajer Máriával), Butsch Jakab, Butsch János, Weimann Sándorné szül. Butsch Anna, Zwing Boldizsárné sz. Butsch Appolónia, Gutther Józsefné szül. Butsch Katalin, Konrád Jánosné szül. Wagner Verona, kiskoru Baumann Katalin, Weber Mihály (nős Müller Katalinnal), Zäpf József (nős Szikinger Magdolnával), Zäpf Józsefné Szikinger Magdolna, özv. Konrád Györgyné szül. Szikinger Teréz, Ganss Péterné szül. Hungasch Anna, Auer Konrád (nős Baumann Magdolnával), Keller Ádámné szül. Konrád Teréz, Konrád Jakab (nős Jäger Erzsébettel), Konrád Fidé (nős Jäger Teréziával), Schösser János, Hack Józsefné szül. Shuber Magdolna, kisk. Auer Teréz és Magdolna, Baumgartner Györgyné szül. Teringer Anna, Hauser Ferenc (nős Ossti Juliával), Ritter Simon (nős Konrád Magdolnával), Kuntner József (nős Konrád Reginával), Kuntner János (nős Nettinger Juliával), Matheiss Józsefné szül. Fath Teréz, Rumbach Mihály, dr. Hofbauer Mihály, Willmann Mátyás, Hungasch Genovéva, kiskoru Szigfried Anna, kisk. Szigfried Mihály, Sebestyén és György, Konrád Józsefné szül. Konrád Margit, Butsch Istvánné szül. Birli Erzsébet, Grünbaum Péterné szül. Birli Magdolna, Rechner Jakab és neje szül. Bertrán Katalin, Milli Tamás (nős Brandt Katalinnal), Eitele József (nős Butsch Magdolnával), Hutherer József (nős Baumann Annával), Birli Adám (nős Francz Erzsébettel), Weimann Ádámné szül. Francz Teréz, Rechner Józsefné szül. Francz Katalin, Schneidemann Mártonné szül. Francz Éva, Auer Antal (nős Duhaček Juliával), Lang József (nős Stein Terézzel), kisk. Baumann Katalin, Eitele Gergelyné szül. Auer Anna, Auer Ferenc (nős Zäpf Teréziával), Halter Jánosné szül. Auer Magdolna és Auer Antal (nős Butsch Katalinnal) bacsordasi lakosok tulajdonát képező és a kisajátítási összeírásban megjelölt bacsordasi határban fekvő földterületek.

A kisajátítási eljárás foganatosítására az 1881. XLI. t. c. rendelkezései értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást Bácsordas község házában tanácsstermben 1911. évi szeptember hó 18. napján délelőtt 9 órakor fogja megkezdeni.

Miről a kisajátítást szenvedő érdekelték oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a vonatkozó kisajátítási terv és egyéni összeírás Bácsordas község házában a hivatalos órák alatt 1911. évi augusztus hó 25-től 1911. évi szeptember hó 10. napjáig bezárólag terjedő 15 napon át közzemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogukban áll a tulajdonosoknak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásaikat jegyzőkönyvbe vétetni. A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincsen.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelték közül senki sem jelenik meg.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságának 1911. évi július hó 6. napján tartott üléséből.

VOJNITS ISTVÁN,

főispán,

mint a közigazgatási bizottság elnöke.

3-2

Eladó házak.

Belvárosban, a Széchenyi-köruton lévő 12. számú ház beltelekkel együtt kedvező feltételek mellett 3-2

szabad kézből eladó.

Ugy a Bercsényi-uton lévő 41. szám alatti ház, mely 2 szoba, konyha és a hozzátartozó mellékhelyiségekből áll, a 400 □-öles kerttel együtt is : : örök áron : :

szabad kézből eladó.

Tudósítást a tulajdonos: **Herczog Vince** Bercsényi-ut 41. sz. a. házában ad.

Dr. FELES utóda**Haberfeld Samu**

25-3
FOGTECHNIKUS,
budapesti egyetemi tanárok volt I. assistense.

„UNIÓ” JÉGGYÁR
ZOMBOR, Zöldkert-utca.**Értesítés!**

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy Délmagyarországban a legnagyobb szabású, modern

jéggárunkat

a mai napon **üzembe helyeztük** és a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

Jégnegrendeléseket — levelező-lapon is — elfogadunk és a legkisebb mennyiséget is házhoz szállítjuk.

Zombor, 1911. évi július hó 16-án.

Tisztelettel

„UNIÓ” JÉGGYÁR.

*-10

2237. sz. kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Oszivác községben leköszönés folytán megüresedett 1 gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk, felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi szeptember hó 6-áig** alulírott községi előjáróságnál annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Fizetés havi előleges részletekben 600 korona, ruha és teljes felszerelés.

Oszivác, 1911. augusztus 19-én.

Dr. Bikár Nénád,

Lancuski Milos,

községi jegyző. 2-1

községi h. bíró.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szives tudomására hozni, hogy m. kir. lőporárudámban sajátkezűleg töltött kész és üres valódi **angol Eley** és **Hirtenbergi** töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyelmébe ajánlva, vagyok

20-17 kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

*

Kitünő téli szalámi kilója 4 kor. 80 fillérért kapható. ::

Fehér galamb-utca 6. sz. a.

intelligens család teljes ellátásra vállal középiskolai tanulókat.

Komlótermés eladás.

A m. kir. földművelésügyi miniszter urnak f. évi augusztus hó 17-én kelt 55480. számú rendelete alapján a hódásági állami komlótelepen az idej termés zölden (lábon) nyilvános árverés útján **folyó hó 28-án délelőtt 9 órakor** fog a legtöbbet ígérnek a következő feltételek mellett eladatni:

1. Az árverezők 1000—1000 korona bánatpénzt tartoznak alulírott kezeihez az árverést megelőzőleg letenni.

2. A termés árverezési alapára a külföldről s hazai főpiacokról beszerzendő napi árfolyam szerint fog megállapítani.

3. A termés szabályszerű leszedéséről a vevőnek kell gondoskodnia és alkalmas tartályban a telepszinben lévő mérleghez szállítani, ahol a lemérés eszközöltetik.

4. A mérlegelésről jegyzék vezetettik s mindennap ezen közösen aláirt jegyzékben feltüntetett komló mennyiség ára kifizetendő.

5. Vevő tartozik a telep felügyelőjének felszólítására a termés szedést haladéktalanul megkezdeni, illetve annak félbehagyása csakis kedvezőtlen idő közbejötté miatt s a felügyelő beleegyezésével történhetik.

Amennyiben vevő a termés szedést felszólítás dacára sem kezdené meg vagy folytatná, joga van a telep felügyelőjének azt vevő kárára és veszélyére saját hatáskörében elvégeztetni.

6. Vevő a munkásai által okozott mindennemű kárért anyagilag felelős.

7. A bánatpénz lefizetése által árverező elismeri jelen feltételeket s az csak a komló átvétele és árának teljes kifizetése után fizetetik vissza.

Hódáság, 1911. évi augusztus hó 21-én.

Wissinger Richard,

a hódásági állami komlótelep felügyelője.

Tisztelettel van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy mától kezdve a nagy hirnevű

Müncheni Paulaner serfözde Salvátor sörgyár

Paulaner söre

kizárólag nálunk kapható. 10-9

RÁCZITS és CZVRKUSITS

fűszer és csemege nagykereskedők Zombor.

Kivánságra házhoz szállítjuk.

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort cséplők, szeckavágók, morzsolók, darálók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50-28

VARGA N.

gépműhelye

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.

saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolcsóbb üzem és a legolcsóbb motor a világon!

Üzemköltség loeróóránként 1 fillér !!

RENCZ JÓZSEF

vasrács és pénzszekrénygyára

KULA (Bácsmegeye).

Készít
**lépcső-,
erkély- és
folyosó-
rácsoza-
tokat,
sir- és
sirbolt-
szegé-
lyeket,
vasabla -**

kokat stb. minden e szakmába vágó

— munkákat a legszebb kivitelben. —

Jutányos árak! 6-5 Pontos kiszolgálás!

14. szám.

II./1911.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.:

	Volegény	Menyasszony
Családi és utóneve és esetleg egyéb közlelbi megjelölése	Pollák Sándor	Berger Matild
Családi állapota	nőtlen	özvegy
Allása (foglalkozása)	önálló üvegáru kereskedő	vegyeskereskedő
Vallása	római katolikus	római katolikus
Életkora és születési helye	29 éves, Vinkovei	45 éves, Csátalja
Lakhelye	Pozsega	Csátalja
Szüleinek családi és utóneve	néhai Pollák Hermann Griesz Róza	Berger Albert néhai Perlesz Janka

Felhivom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi községi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be. Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Csátalján és a „Bácska” című hirlapban.

Kelt Csátalján, 1911. évi augusztus hó 23-án.

Szilvásy György,
anyakönyvvezető.